

Pleidooi voor vrije vismigratie in Europese rivieren

Ruim 120 deskundigen uit 14 Europese landen waren op 8, 9 en 10 november in Groningen bijeen om ervaringen en ideeën uit te wisselen over de problemen met vismigratie. De organisatie lag in handen van Waterschap Hunze en Aa's. Sportvisserij Nederland en Rijkswaterstaat Noord ondersteunden het symposium. Het symposium werd afgesloten met een oproep aan de Europese Commissie en de waterbeheerders in Europa.

Beschadigde vis na het passeren van eenemaal (foto: VisAdvies B.V.).

Het symposium vormde de afsluiting van het Europese (Interreg-)project Community Rivers, waaraan Waterschap Hunze en Aa's sinds 2004 deelneemt. Met waterbeheerders uit Catalonië, Wales en Tsjechië wisselt het Noord-Nederlandse waterschap kennis uit op het gebied van educatie, communicatie, rivierherstel en vismigratie. Het waterschap is binnen het project trekker van het thema vismigratie en heeft in dit kader het handboek 'From sea to source' gemaakt. Zeven collega-waterschappen, Rijkswaterstaat en de Hengelsportfederatie Groningen-Drenthe ondersteunden het project.

In het handboek zijn actuele richtlijnen, ideeën en uitgangspunten opgenomen voor

Greetje de Vries, lid van het dagelijks bestuur van Waterschap Hunze en Aa's overhandigt het eerste exemplaar van het handboek over vismigratie aan Europarlementariër Albert Jan Maat.

de aanpak van de vismigratieproblematiek. De aan Community Rivers deelnemende partners hebben bijdragen geleverd over die thema's waar zij goede resultaten mee behalen en die beleidsmakers, rivierbeheerders en natuur- en visserijorganisaties op het juiste spoor kunnen zetten. Het is niet louter een technisch boek over het ontwerpen van vispassages. Thema's als beleid, visie, communicatie, educatie en monitoring komen eveneens uitgebreid aan bod. Hierbij worden diverse voorbeelden uit verschillende Europese landen aangehaald. Tijdens het symposium is het handboek aangeboden aan Albert Jan Maat, lid van het Europese parlement, en namens Nederland portefeuillehouder van het visserijbeleid.

Dode vissen

Dammen, sluizen, gemalen en stuwen zijn voor de visstand in Europa desastreus. De vissen kunnen hun paai- en opgroeigebieden niet bereiken of ze raken beschadigd en gaan dood in gemalen en turbines. Karakteristieke riviersoorten als de zalm, forel, rivierprik en paling staan onder druk. Doordat dit alles zich onder het wateroppervlak afspeelt, is er weinig van te zien en zijn de problemen lang onderschat. Een doodgeschoten mus bij Domino Day krijgt meer publiciteit dan de tienduizenden vissen die dagelijks sterven in de gemalen en turbines als ze stroomafwaarts zwemmen.

De deelnemers aan het symposium stelden een pamflet op, omdat zij vinden dat er een einde moet komen aan het onnodig beschadigen en doden van vissen en het blokkeren van vismigratieroutes in Europa. Op het symposium bleek eens te meer dat de kennis en de technieken beschikbaar zijn om vissen de helpende hand te bieden.

Pamflet

De verzamelde Europese vismigratiedeskundigen werden het unaniem eens over de volgende uitkomsten:

- Vissen hebben vrije bewegingsruimte nodig vanuit zee naar de paaiplaats om zodoende hun essentiële habitat in het stroomgebied te bereiken en hun levenscyclus te volbrengen;
- Maatregelen zijn noodzakelijk zodat vissen vrij kunnen migreren;
- Alle obstakels voor vismigratie dienen visvriendelijk te worden aangepast of te worden verwijderd;
- Waterkrachtenergie kan alleen dan als 'groene' energie worden beschouwd wanneer deze geen negatieve gevolgen heeft voor vissen;
- Vispassages dienen voor alle vissoorten te werken;
- Vispassages en de effecten op de visstand dienen te worden gemonitord en geëvalueerd. De verkregen kennis is van belang voor verbeteringen aan vispassages en beleid aangaande biodiversiteit en visserij;
- De bewustwording onder de burger over de problemen rond de beschadiging van vis in turbines, gemalen en koelsystemen moet vergroot worden;
- Visserij dient gebaseerd te zijn op duurzaam beheer en visvriendelijke technieken.

Het pamflet wordt nog dit jaar aangeboden aan de Europese Commissie en de waterbeheerders in de lidstaten van de Europese Unie.

Kaderrichtlijn-bestendig

De ecologische doelstellingen en maatregelen voor de Europese Kaderrichtlijn Water worden het komende jaar concreet. Tussen 2007 en 2009 vindt op regionaal, nationaal en Europees niveau de definitieve besluitvorming plaats. Vismigratie vormt een wezenlijk onderdeel van de ecologische doelstellingen voor de KRW, want een gezonde visstand betekent een gezond ecosysteem. Nu 2006 op zijn eind loopt, lijkt het een goed moment om de vismigratie-doelstellingen in te passen in de concept-doelstellingen van de KRW.

*Herman Wannings en Peter Paul Schollema (Waterschap Hunze en Aa's)
Franklin Moquette (Sportvisserij Nederland)
Albert Jan Scheper (Hengelsportfederatie Groningen-Drenthe)*